

С Т А Н О В И Щ Е

От: **доц. д-р Христо Павлов Павлов**, професионално направление 3.6. „Право”, научна специалност „Криминалистика”, Бургаски свободен университет, Център по юридически науки

Относно: **дисертационен труд** за присъждане на образователна и научна степен „**доктор**“ по професионално направление **3.6. „Право”**, научна специалност „**Криминалистика**”

Автор на дисертационния труд: **Пламен Господинов Митев**

Тема на дисертационния труд: **„Идентификация на човек по признаците на външността му“**

Основание: Заповед № 4581з-843/25.09.2019г. на Ректора на Академията на МВР за участие в състава на научното жури за защита на дисертационния труд

1. Информация за дисертанта

Пламен Господинов Митев завършва висше образование във ВСУ „Черноризец Храбър“ през 2007 г., с образователно-квалификационна степен „Бакалавър” и специалност „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред“. През 2012 г. той придобива образователно-квалификационната степен „Магистър” по специалност „Психология“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Със Заповед № 4581з-53/22.01.2015 г. на Ректора на Академията на МВР, Митев е зачислен за задочен докторант по докторантска програма „Криминалистика“ в катедра „Наказателноправни науки“ на факултет „Полиция“ при Академията на МВР, със срок на докторантурата до 4 години. За научен ръководител е определен проф. д-р Иван Боев. На 12.02.2019 г. дисертантът е отчислен с право на защита.

Пламен Митев постъпва на работа в МВР през 2003 г. и към настоящия момент заема длъжността „Експерт – криминалист“.

В периода на работата си, Митев непрекъснато усъвършенства своите знания и практически умения. Той преминава през различни курсове за повишаване на професионалната си квалификация.

Дисертационният труд реално се явява естествено продължение на образователната и изследователска дейност на дисертанта. Образованието, квалификацията и професионалното развитие на Пламен Митев са много добри предпоставки за успешна докторантура. Натрупаните през годините знания и опит на Митев са му дали възможност задълбочено и обективно да формулира и оцени проблемите, свързани с идентификацията на човек по признаците на външността му.

2. Оценка на дисертационния труд и на получените резултати

2.1. Дисертацията е в обем от 309 страници, включително списък на използвана литература и 8 приложения. Разработката съдържа 103 бележки под линия.

Научноизследователският труд се отличава със стройна и балансирана структура. Той се състои от увод, изложение, заключение, литература и приложения. Към всяка глава са направени съответните изводи. В края на разработката са изведени получените резултати и предложения във връзка с идентификационното изследване по признаците на външния вид на човека. В основния текст на дисертацията са включени общо 98 нагледни материали – таблици, фигури, графики и снимки.

Уводът съдържа типичните за този вид съчинение части – състояние и актуалност на изследвания проблем; обект и предмет на дисертационното изследване; цел и задачи на разработката; методологична основа на изследването; теоретична и емпирична основа на дисертационния труд.

Все по-често в обществото ни се прилагат различните средства за дигитално фото- и видеозаснемане на лица и предмети. В случаите, в които на мястопроизшествието има недостиг на материални следи, тези изображения и запечатаните в съзнанието на свидетелите спомени за външния вид на извършителя на престъплението имат съществено идентификационно значение. За ефективното разкриване и разследване на престъпления е особено важно доброто познаване както на възможностите за идентификация на човек по признаците на външността му, така и на правилата и препоръките за протичането на този процес.

Динамичното развитие на дигиталните техники и технологии дава нови и недотам изследвани възможности за приложението им в работата на правоохранителните органи. Развитието на автоматизираните биометрично-идентификационни системи и остарялата и несъобразена със съвременните технически средства и методи за изследване литература в страната ни повдигат нови въпроси и обуславят практическата необходимост от разглежданата научна разработка.

С оглед на тези обстоятелства дисертационният труд е с подчертана и безспорна актуалност.

Дисертантът сполучливо е разграничил предмета от обекта на изследването.

Целта на научния труд е ясно формулирана – както установяване на актуалното състояние на учението за идентификацията на човек по признаците на външния му вид и възможностите за приложението ѝ в процеса на разкриване и разследване на престъпления, така и допълване и актуализиране на теоретичните знания в тази област.

Правилното поставяне на задачите в дисертацията е предоставило възможност да се разработи коректно теоретичното и практическото изследване, чрез което е постигната целта на научноизследователската работа.

Изложението на дисертацията е логически подредено и съдържа добре организирано представяне на теоретичния анализ и практическото изследване на проблематиката. То включва 12 параграфа, разпределени в 3 глави, в които отделните въпроси от предмета на изследването са тематично обособени в заглавия и подзаглавия, означени чрез точки. Стилът на изложението е ясен, точен и стегнат.

Глава първа на дисертацията е посветена на възникването и развитието на теорията за идентификация на човек по признаците на външността му. В нея дисертантът представя идентификацията като специфичен и собствен на криминалистиката метод за изследване на следи. Авторът разглежда възникването и проследява развитието на учението за словесния портрет като метод за идентификация на извършители на престъпления. Успешно са анализирани общофизичните, анатомичните, функционалните и съпътстващите признаци на външния вид на човека.

Глава втора е озаглавена „Идентификация на човек по признаците на външността му“. В нея е изследвано до каква степен изменението на признаците на външния вид на човека може да повлияе за неговото идентифициране. Извършен е ретроспективен анализ на методите и средствата за съставяне на словесен портрет. Обърнато е внимание на разпознаването на лица, като способ на доказване в наказателния процес, който представлява форма на идентификация на човек по признаците на външния му вид с помощта на запазения в паметта на разпознаващия мисловен образ за този обект. Подробно е изследвана експертната идентификация на човек по признаците на външността му.

Като особено полезна за криминалистичната теория и практика следва да се оцени *трета глава* на дисертацията, в която всестранно са анализирани и систематизирани функционалните признаци на външния вид за идентификацията на човека. Обърнато е внимание върху идентификацията на човека по неговия глас. Представени са новите тенденции и перспективи за приложението на автоматизирани системи за идентификация въз основа на биометрични данни.

Прави впечатление както задълбочеността на изводите, съпътстващи всяка глава, така и обосноваването на общите изводи и направените предложения, с което научната теза е доказана.

Използваният от дисертанта **библиографски апарат** е съставен от 167 литературни източника, 75 от които са на кирилица, а останалите 92 са на латиница, като в тях са намерили място и 44 интернет страници. Литературните източници са подредени по азбучен ред на фамилията на автора, като първо е посочена литературата на кирилица, а след това на латиница.

От подбора на библиографския апарат и начина на боравене с него проличава доброто познаване от Митев на литературата и научните постижения в областта на изследването на признаците на външния вид на човек с оглед извършването на идентификация.

2.2. Чрез труда са постигнати оригинални и значими резултати, част от които са с приносен характер. Едни от тях допринасят за придобиването на нови знания и за разширяването и обогатяването на съществуващите такива. Други от приносите са свързани както с приложението в практиката на различни методи, така и с формулирането на изводи и препоръки към съответните държавни органи.

Приносен характер има анализирането и систематизирането в отделни групи на признаците на външния вид на човека и точната оценка на тяхната значимост за идентификационния процес.

Иновативност се открива в сполучливия опит да се диференцират етапите за изготвяне на лицево-идентификационна и фоноскопна експертиза и да се проследят отделните процеси в тях.

Ценни за практиката са изследваните методики за съставяне на словесен портрет, посочените средства за това и направените от дисертанта тактически препоръки при работата със свидетели очевидци във връзка с даването на описание на човек.

Особено полезни са също предложенията, свързани както с необходимостта от придобиване от страна на съответните служители на съвременни знания и практически умения във връзка с признаците на външния вид на човека и възможностите за идентификация въз основа на тях, така и със закупуването на необходимата техника и въвеждането от страна на правоохранителните органи в Република България на автоматизирана биометрична система за идентификация на човек по признаците на външния му вид.

Трябва да се подчертае, че използваните от автора на дисертацията резултати от емпирични изследвания са акуратно интерпретирани в светлината на сложната и многоаспектна теоретична база за идентификацията на човек и формулираните в труда хипотези.

Получените от изследването резултати напълно задоволяват поставените от Пламен Митев цели, надлежно обосновават и легитимират научната стойност и приносните моменти в дисертацията.

3. Оценка на автореферата на дисертацията

Авторефератът е разработен съгласно установените изисквания. Той е с обем от 33 страници. В структурно отношение е издържан. В автореферата максимално коректно е отразено съдържанието на дисертационния труд. Той дава пълна представа за научната стойност, практическата приложимост и апробация на постигнатите от Пламен Митев резултати в процеса на научното изследване. Авторефератът показва уменията на дисертанта да представи своите най-важни идеи и изводи в синтезирана форма.

4. Оценка на публикациите на кандидата

Представени са 2 научни публикации по темата на дисертацията, които са приети и са под печат в сп. Информационен бюлетин на АМВР – 1. Експертна идентификация на човек по признаците на външния му вид - фотопортретна (лицево-идентификационна) експертиза и 2. Идентификация и лицева реконструкция на човешко лице по череп. Чрез тях Пламен Митев коректно дава възможност на академичната общност и на всички заинтересовани лица да се запознаят с получените в хода на научното изследване резултати и с научноизследователския профил на дисертанта. Отличават се с целенасоченост, аналитичност и добре аргументирана авторова позиция.

Представените публикации са достатъчни за покриване на установените изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в съответното професионално направление.

5. Критични бележки и препоръки

По отношение на разглежданото дисертационно изследване нямам критични бележки. Поради актуалността на труда и заради наличието на безспорни научни и научно-приложни приноси бих препоръчал на Митев да го съобрази с формата на монографичен труд и да го публикува.

Личното ми убеждение е, че Пламен Митев притежава необходимия капацитет за разработване на теоретични проблеми на криминалистиката и трябва да положи усилия в бъдеще да го развие. В тази насока бих могъл да направя някои препоръки към бъдещата научна работа на Митев.

- В изследователската си работа да акцентира върху методологията и методиката на правените от него проучвания със стремеж за откриване и възможно най-пълно използване на съществуващата емпирична информация. Това ще му даде възможност както да намира чрез емпириката нови моменти и тенденции във връзка с проучваните от него проблеми, така и да извлича собствени аргументи. Прилагането на този подход е важна предпоставка научната разработка да има собствен и оригинален облик, което прави впечатление на читателите.

- Ясно и категорично да откроява собственото си мнение в публикациите.

- Да продължи да следи материали по проблематиката на идентификацията на човек по признаците на външността му, да събира и обобщава данни и да подготвя нови публикации.

6. Заключение

Обсъжданата дисертация съдържа ясно изразени научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. От труда по категоричен начин могат да се направят изводите, че дисертантът притежава както задълбочени теоретични знания по съответната специалност, така и способности за самостоятелни научни изследвания. Покрити са всички предвидени в Закона за развитието на академичния състав в Република България и в съответните правилници изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Предвид гореизложеното, убедено изразявам **положителната си оценка** на представения за защита дисертационен труд на тема **„ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЧОВЕК ПО ПРИЗНАЦИТЕ НА ВЪНШНОСТТА МУ“** и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на неговия автор **ПЛАМЕН ГОСПОДИНОВ МИТЕВ** образователната и научна степен „доктор“ в научна област: **3. „Социални, стопански и правни науки“**, професионално направление **3.6. „Право“**, научна специалност **„Криминалистика“**.

доц. д-р Христо Павлов,
член на научното жури

23. 10. 2019 г.
гр. Бургас